Handledarmaterial

Förberedelser inför ”Det börjar med oss” Håll Nollans workshop i säkerhetskultur

Detta handledarmaterial vänder sig till dig som är sammankallande av workshopen i säkerhetskultur och ska ge stöd i planeringen av genomförandet.

Workshopen i sig är självförklarande men för att upplevelsen ska bli så bra som möjligt finns några saker som bör förberedas. I det här materialet kan du läsa om syfte och tänkt målgrupp, om innehållet i workshopen och hur den går till samt praktiskt kring vad som behöver förberedas och vad som är tänkt att hända efter genomförd workshop.

Det börjar med oss – en workshop i säkerhetskultur, är bara startskottet. Det verkliga arbetet börjar efter att ni genomfört den.

Syfte
Workshopen ska ge förståelse för varför vi människor beter oss som vi gör (ingen vill ju skadas!) och vad som behövs för att skapa en god säkerhetskultur. Den ger tillfälle för reflektion och möjlighet till dialog om de beteenden, normer och förutsättningar som ni vill ska forma säkerhetskulturen på er arbetsplats.

Mål
Workshopen är ett startskott för att arbeta med säkerhetskulturen på arbetsplatsen och avslutas med en handlingsplan för vad ni ska göra för att bygga den kultur ni vill ha. Säkerhetskulturen skapas inte genom handlingsplanen utan genom vad som faktiskt görs och för att hålla frågan vid liv bokas löpande uppföljningsmöten in. Arbetet med projektets säkerhetskultur sker löpande och följs upp.

Målgrupp
”*Man tar seden dit man kommer*”, ett bra ordspråk även när det gäller att skapa en god säkerhetskultur och det bästa är att om man lägger kraft på att få en bra säkerhetskultur från början. Tänk därför igenom vilka som är viktiga att bjuda in. Workshopen är framtagen för de personer som skapar förutsättningar för arbetsmiljö och som i sin vardag har stor påverkan på kulturen i projektet. Håll Nollan ser fram för sig att dessa är till exempel någon från byggherren (t.ex. projektledaren), några från huvudentreprenören (t.ex platschef, handläggare Bas-U, någon arbetsledare och skyddsombud) samt några från underentreprenörerna som kommer vara där en längre tid (t.ex. arbetsledare eller ledande montör).

Mer om det praktiska

Så går det till
Workshopen är uppbyggd som ett sällskapsspel som genomförs i grupp. Den är självinstruerande och bygger på att gruppen turas om att läsa högt för varandra samt att man tillsammans genomför reflektionsövningar. Den utgörs av en spelplan som med hjälp av, så kallade, fakta- och övningskort leder gruppen igenom olika områden och presenterar en fel del fakta.

Workshopen mynnar ut i en handlingsplan som man är överens om

För att hålla i och hålla ut behöver man följa upp det man kom överens om samt fånga upp hur de som arbetar på arbetsplatsen upplever arbetsmiljön. Det genomförs via *avstämningsmöten* med lämpliga intervall (3-4 månader kan vara lagom). För hjälp att planera och genomföra dessa finns en guide framtagen att ladda ned på hallnollan.se/Säkerhetskultur.

Innehåll
Workshopen handlar om människans relation till risker, beteendekunskap, psykologisk trygghet och uppföljning. Den består av sju olika områden som i olika skeden lyfter vikten av relationer, vad ett beteende är, ”Beteendets ABC”, hur man kan arbeta för att identifiera och stärka säkra beteenden, människans relation till risker, hur man bygger förtroende och trygghet samt hur man kommer igång med sitt säkerhetskulturarbete.

Områdena är olika stora och tar olika lång tid, vi har därför delat in dem i block nedan. Vi tror att det är hjälpsamt för den som ska planera workshopen att få en överblick gällande omfattningen.
I workshopen finns även två kortare pauser inlagda.

Du som planerar workshopen kan självklart lägga in ytterligare en paus, t.ex. för fika. Förslagsvis mellan något av blocken. Ungefärlig tidsåtgång finns även på spelplanen.

Block	Ca tid
Block ett: Starta upp samt tre områden 1) Att skapa en trygg grund 2) Det är våra beteenden som skapar kulturen 3) Våra beteenden styrs av motivation och resultat	1 timma och 20 min *Ingen planerad paus, men olika typer av övningar/moment*
Block två: 4) Människans relation till risker	1 timma *Inklusive bensträckare ca 30 min in i blocket*
Block tre: 5) Dra nytta av att vi är konsekvensstyrda	55 min *Inklusive bensträckare ca 45 min in i blocket (sist)*
Block fyra: Två områden och en avslutning 6) Att bygga förtroende och trygghet 7) Så ska vi stärka säkerhetskulturen	50 min *Ingen planerad paus*

Inför inbjudan

- Formulera för dig själv varför ni ska genomföra workshopen.
- Besluta om tid för genomförandet. Räkna med att workshopen tar 3,5-4 timmar, beroende på diskussioner och storlek på grupp.
- Bestäm vilka som du vill bjuda in till workshopen.
  Håll Nollan rekommenderar grupper om max 6 personer för bästa resultat. Om gruppen är större än så rekommenderar vi att dela in er i fler mindre grupper*.
- Boka rum för genomförandet. Om ni är flera grupper är det bra att boka ett rum per grupp, detta då överhörning mellan grupperna kan upplevas som störande.
- Bjud in deltagarna. Ta gärna hjälp av textförslaget nedan.
- Beställ workshopmaterialet, så du som planerar hinner titta på det – men senast 10 dagar innan genomförandet. Materialet som skickas ut består av: spelplan, faktakort, övningskort och samlingspapper**.

En uppsättning material lämpar sig för en grupp på max 6 personer. Är ni fler så dela upp i fler grupper och planera in tid för en gemensam summering på slutet.

** Om ni behöver dela in er i flera mindre grupper, fundera över hur ni vill att uppföljningsmöten bokas in. Om ni är ett projekt är Håll Nollans förslag att ni har gemensamma möten för ert arbete med säkerhetskulturen.*

*** Ett tips är att det går att återanvända spelplanen och korten, kopia av samlingspappret finns att ladda ned från hallnollan.se och går att skriva ut som A3.*

Beställ materialet här!

Bjud in till workshopen (förslag på mejltext)

Ämne: Workshop för att stärka säkerhetskulturen, den XX månad

Hej,

Du är viktig för att bygga den starka säkerhetskultur vi vill ha i vårt projekt projektnamn, därför välkomnar vi dig till att vara med och genomföra ”Det börjar med oss – en workshop i säkerhetskultur”

Workshopen är veckodagen den xx/XX mellan kl. xx.xx och ca xx.xx i platsen. Du får väldigt gärna bjuda med dig ert skyddsombud.

Varmt välkommen!

Mer om det praktiska

Inför genomförandet

Se till att följande finns i rummet/rummen:

- En uppsättning av workshopsmaterialet (spelplan, övnings- och faktakort, samlingspapper)
- Se till att korten ligger i två högar (en med faktakort och en med övningskort), med ryggen uppåt och i nummerordning med kort 1 högst upp
- Pennor till deltagarna
- Papper att göra anteckningar på
- Tärning eller att deltagarna instrueras att ladda ner en ”tärningsapp” till mobil eller surfplatta (det räcker att en telefon/platta har en tärningsapp, den får då skickas runt)
- Om möjligt, en dataprojektor att visa film från, men det går även att använda en mobiltelefon eller dator med internetuppkoppling
- Tillgång till vatten och gärna kaffe/thé med fika eller frukt

Genomföra workshopen

- Hälsa alla välkomna
- Beskriv utrymningsvägar och återsamlingsplats (om dessa inte är kända)
- Berätta kort varför ni samlats och varför du tagit initiativ till att genomföra workshopen
- Läs instruktionen på spelplanen, förslagsvis läser du detta men du kan också uppmuntra till att någon i gruppen gör det
- Workshopen avslutas med att gruppen tillsammans funderar över vad man ska ta med sig framåt och vilka beteenden alla kan göra för att bidra till säkerhetskulturen. Detta skrivs upp på det så kallade samlingspappret, som ska sparas.

Det är bra om du säkerställer att det ni kommit fram till på slutet också följs upp framåt.

Planera för avstämningsmöten

För att följa upp ert säkerhetskulturarbete under projektets gång bör ni hålla avstämningsmöten med 3-4 månaders mellanrum. Avstämningarna kan ses som en temperaturtagning på hur er säkerhetskultur utvecklas i projektet samt tillfälle för dialog kring vad som fungerar bra samt vad vi ska göra där något behöver förändras.

Det ska vara det första av fortsatta löpande möten där ni, genom projektets gång, följer upp ert arbete med säkerhetskulturen. Vilka som kallas till avstämningsmötet beslutar ni internt, t.ex. kan alla som var med vid workshopen delta i första mötet och framåt kan det vara ett antal nyckelpersoner. Till mötet har vi tagit fram ett som finns att ladda ned från hallnollan.se, på samma ställe som det här handledarmaterialet. Stödmaterialet går även att använda till kommande uppföljningar.

Välkommen att kontakta kansli@hallnollan.se vid eventuella frågor!